

N:o 25.

Ank. till Riksd. kansli den 13 april 1899, kl. 3 e. m.

*Betänkande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående
ändrad lydelse af § 9 mom. 1 c) tulltaxeunderrättel-
serna.*

(1:a A.)

Gällande bestämmelser om den restitution af erlagd tull, som vid utförsel sjöledes från stapelstad af åtskilliga, utaf utländskt råämne inrikes tillverkade varor beviljas, innehållas i § 9 tulltaxeunderrättelserna. Bland andra vilkor för sådan restitutions åtnjutande är i mom. 1 c) stadgadt, att utförseln skall verificeras genom intyg af vederbörande embetsmyndighet å lossningsorten, det varan derstädes blifvit lossad, hvilket intyg bör vara af svensk konsul eller vice konsul, derest sådan å berörda ort finnes anställd, behörigen legaliseradt; dock att, derest utförseln skett i fartyg af 30 tons dräktighet eller derutöfver och vid utförseln iakttagits den kontroll, som i § 42 tullstadgan för reexportgoods finnes föreskrifven, något bevis om varans ankomst till den utländska lossningsorten ej må för restitutionens beviljande erfordras.

I en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 54, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att besluta, att § 9 mom. 1 c) tulltaxeunderrättelserna skall erhålla följande förändrade lydelse:

»c) att utförseln verificeras genom intyg af vederbörande embetsmyndighet å lossningsorten, det varan derstädes blifvit lossad, hvilket intyg bör vara af svensk konsul eller vice konsul, derest sådan å berörda ort finnes anställd, behörigen legaliseradt; dock att, derest utförseln skett i fartyg af 30 tons dräktighet eller derutöfver och vid utförseln iakttagits den kon-

troll, som i § 42 tullstadgan för reexportgoods finnes föreskrifven, något bevis om varans ankomst till den utländska lossningsorten ej må för restitutionens beviljande erfordras; äfvensom att, derest utförseln skett i passage-rareångfartyg, som efter förut kungjord turlista gör reguliera resor och eger en drägtighet af 30 tons eller derutöfver, utförseln må anses behörigen styrkt, då densamma verificeras genom anteckning å fartygets tullpass samt vederbörande tullbetjents intyg, att exportvaran med orubbad tullförsegling blifvit under hans tillsyn i fartyget inlastad och fartyget af honom bevakadt intill dess afgång; skolande, derest annan svensk tullplats under resan anlupits, jemväl intyg af dervarande tullbevakning bifogas, att fartyget derstädes bevakats och att varan med orubbad tullförsegling derifrån afgått.

I den kongl. propositionen har åberopats bifogadt utdrag af stadsrådsprotokollet för den 24 sistlidne februari, hvaraf inhemtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t anført följande:

»I underdånig skrifvelse den 12 maj 1898 har Riksdagen med anledning af en inom Riksdagen väckt motion anhållit, det Eders Kongl. Maj:t täcktes taga under ompröfning, om icke, för att underlätta exporten på Norge, restitution af här i riket erlagd tull för varor, som dit utföras, skulle kunna medgifvas under enklare, men lika betryggande vilkor som de nu gällande, och i sådant fall derom inkomma med förslag till innevarande års Riksdag.

I anledning af denna Riksdagens skrifvelse hafva kommerskollegium och generaltullstyrelsen efter nådig remiss gemensamt afgifvit underdånigt utlåtande; och hafva embetsverken deri anført följande.

Då af Riksdagens ifrågavarande skrifvelse uppenbarligen framginge, att densamma afsåge förenkling i nu föreskrifna kontroller för erhållande af tullrestitution vid utförsel till Norge af i Sverige utaf utländskt råämne tillverkade varor, ansåge sig embetsverken böra i första rummet omnämna de kontrollföreskrifter, som vid utförsel under restitutionsanspråk i allmänhet vore gällande och som funnes upptagna i § 9 tulltaxeunderrättelserna.

Mom. 1 af nämnda § innehölle uppgift på vissa varor, för hvilka vid utförsel sjöledes från stapelstad restitution med bestämdt belopp per kilogram beviljades. Härvid skulle iakttagas: a) att minst 50 kilogram af hvardera artikeln skulle till export angifvas och på en gång afsändas, b) att vid angifningsinlagan skulle bifogas tillverkarens under edlig förpligtelse afgifna och med två vittnen bestyrkta försäkran, att varan vore svensk

tillverkning och af utländskt råämne, för hvilket full införseltull blifvit erlagd, och c) att utförseln verifierades genom intyg af vederbörande embetsmyndighet å lossningsorten, det varan derstädes blifvit lossad, hvilket intyg borde vara af svensk konsul eller vice konsul, derest sådan å berörda ort funnes anställd, behörigen legaliseradt; dock att, derest utförseln skett i fartyg af 30 tons drägtighet eller derutöfver och vid utförseln iakttagits den kontroll, som i § 42 tullstadgan för reexportgoods funnes föreskrifven, något bevis om varans ankomst till den utländska lossningsorten ej skulle för restitutionens beviljande erfordras. Dessa bestämmelser gälde i hufvudsak äfven vid utförsel under restitutionsanspråk af andra utaf utländskt råämne tillverkade varor; dock skulle den minsta utförselquantiteten för spanmål utgöra 2,000 kilogram och för andra ej särskildt upptagna varor bestämmas af generaltullstyrelsen i hvarje särskildt fall. Härjemte funnes för andra än de i § 9 mom. 1 och 2 tulltaxeunderrättelserna upptagna varor särskildt föreskrifvet, att vid råvarans införande i riket anmälan om afsigten med införseln skriftligen skulle göras, att den förädlade varan skulle utföras inom viss tid efter råvarans införsel, hvilken tid vore bestämd för spanmål till 6 månader och för andra varor till ett år, samt att in- och utförseln skulle ske vid samma tullkammare; dock kunde generaltullstyrelsen för andra varor än spanmål medgifva undantag från sistnämnda föreskrift. Vid utförsel med jernväg till Norge funnes derjemte föreskrifvet i 4 mom. af nyssnämnda §, att exportvaran skulle förpassas till norsk tullkammare samt att varans framkomst skulle styrkas medelst attest från samma tullkammare. I öfrigt skulle vid utförsel af alla varor under restitutionsanspråk varornas beskaffenhet och myckenhet af vederbörande tullförvaltning undersökas och atteras, hvarjemte varorna efter behörig tullförsegling skulle under tullbevakning inlastas.

Några eftergifter i hvad nu vore bestämdt rörande exportvarans undersökning, försegling och bevakning under inlastningen kunde enligt embetsverkens åsigt icke, utan åsidosättande af en för statsverket betryggande kontroll, medgifvas. Icke heller syntes föreskriften om tillverkarens under edspligt afgifna och af två vittnen bestyrkta försäkran angående tillverkningen kunna efterskänkas. Nu gällande bestämmelse om skyldighet för varuegaren att ej allenast vid råvarans införsel skriftligen anmäla afsigten härmed, utan äfven att inom viss tid efter införseln utföra den förädlade varan funne embetsverken jemväl böra bibehållas, enär endast härigenom vore för tullverket möjligt att i och för kontroll föra afräkningsdiarium öfver in- och utförseln. Visserligen funnes för de i nyssberörda §:s 1 och

2 mom. upptagna varor icke meddelade några bestämmelser i nyssnämnda hänseenden, hvarigenom vid utförsel af dessa varor ej från tullverkets sida kunde utöfvas någon kontroll öfver motsvarande införsel af råvaror, men enär en sådan kontroll näppeligen kunde anses obehöflig, hölle embetsverken före, att de lättnader, som således medgifvits vid utförsel af vissa varor, ej borde utsträckas till andra af utländskt råmaterial tillverkade artiklar, som kunde blifva föremål för utförsel under restitutionsanspråk, helst nyssnämnda stadgande ej kunde antagas för varuegaren vålla några afsevärda olägenheter.

Hvad beträffade den i mom. 5 c) af meranämnda § upptagna bestämmelse, att utförseln skulle ske vid samma tullkammare, der införseln egt rum, såvida icke Generaltullstyrelsen i särskildt fall annorlunda medgifvit, kunde det synas, som om denna bestämmelse skulle utgöra hinder för restitutionens åtnjutande i det fall, att importorten, hvarifrån den förädlade varan således äfven borde utföras, ej egde direkt förbindelse med den ort, dit utförseln skulle ske. Så vore dock ej förhållandet. Nyssnämnda bestämmelse innefattade endast, att kontrollen öfver så väl den införda råvarans som den förädlade exportvarans beskaffenhet och myckenhet borde ske på en och samma tullplats, hvilket obestriddligen vore för statsverket mera betryggande och i de fall, der afräkningsdiarium skulle af tullförvaltningen föras, äfven nödvändigt. Denna bestämmelse innebure ej något hinder för tillverkaren att, efter det exportvaran blifvit undersökt af tullförvaltningen i importorten och derstädes försedd med vederbörlig tullförsegling, afsända varan till annan svensk tullplats, hvarifrån utförseln under behöriga tullkontroller kunde ske. Visserligen fordrades härtill generaltullstyrelsens medgifvande, men sådant medgifvande hade styrelsen aldrig vägrat, och de kontrollföreskrifter, som medgifvits i syfte att vid utförseln konstatera exportvarans identitet, kunde ej anses vara för afsändaren på något sätt betungande. En ändring af nyssnämnda bestämmelse vore således icke erforderlig och borde icke heller göras.

Det återstode således att tillse, huruvida några förenklingar kunde göras i afseende å sättet för verificering af utförseln, och vore det uteslutande i bemälda hänseende, som klagomål öfver betungande kontrollföreskrifter hittills hade försports. I fråga om nämnda verificering funnes, såsom förut blifvit nämndt, i § 9 mom. 1 c) tulltaxeunderrättelserna stadgadt, att vid utförsel sjöledes densamma skulle styrkas medelst behörigt intyg från lossningsorten öfver varans framkomst, s. k. rükkattest, för så vidt ej utförseln skett i fartyg af minst 30 tons drägtighet och vid utför-

seln iakttagits den kontroll, som funnes föreskrifven i § 42 tullstadgan. Denna kontroll bestode, bland annat, deruti, att af tullförvaltningen beordrad tullbetjent åtföljde fartyget till öppen sjö och, derest ej tullstation funnes vid utloppsort, som fartyget passerade, afgåfve intyg om godsets rigtiga utförsel. För verificerande af utförsel sjöledes fordrades således antingen anskaffande af s. k. räckattest eller, derest fartyget, med hvilket utförseln skedde, hade en drägtighet af minst 30 tons, bevakning till öppen sjö, och så väl det ena som det andra alternativet kunde i vissa fall finnas betungande för exportören. Anskaffandet af s. k. räckattest vore vanligen förenadt med utgifter, hvilka, äfven om de ej kunde anses vara synnerligen stora, dock vid mindre sändningar vore afsevärda. Till följd häraf anordnades också i allmänhet vid utförsel med fartyg af minst 30 tons drägtighet bevakning till öppen sjö, för så vidt detta vore möjligt. Några svårigheter att anordna dylik bevakning från stapelstad, som vore belägen invid hafvet, funnes ej heller, men från annan sjöstad, som ej hade utloppsstation, vore det mången gång svårt och stundom omöjligt att anordna sådan bevakning. Särskildt hade det visat sig, att vid utförsel från Göteborg, hvarifrån exporten till Norge vore betydande, svårigheter mötte för anordnande af bevakning till öppen sjö. Exportörer i Göteborg vore därför i allmänhet nödsakade att för erhållande af tullrestitution anskaffa räckattester, och att detta i någon mån verkade hämmande för utförsel af mindre partier, kunde ej förnekas.

Ifrågasätts kunde, huruvida ej någon lindring i nyssnämnda bestämmelser för verificering af utförseln skulle kunna göras. För sin del funne embetsverken en sådan lindring i dessa bestämmelser kunna utan risk för statsverket medgifvas, att vid utförsel med passagerareångfartyg, som efter förut kungjorda turlistor gjorde reguliera resor och egde en drägtighet af minst 30 tons, nu gällande föreskrift om anskaffande af s. k. räckattest eller eventuelt bevakning till öppen sjö eftergåfves. Det syntes nemligen vid utförsel med dylika fartyg näppeligen kunna befaras, att missbruk skulle ega rum; och embetsverken ansåge derföre, att vid dylik utförsel erforderlig trygghet för att en under restitutionsanspråk till utförsel angifven vara verklig ur riket utfördes vunnes redan derigenom, att varan under vederbörlig tullbevakning inlastades i fartyget och detsamma bevakades till dess afgång samt, derest fartyget under resan anlöpte annan svensk tullplats, intyg afgåfves från densamma, att varan derifrån med orubbad tullförsegling utförts. Då den hufvudsakligaste utförseln skedde med dylika fartyg, skulle nu omnämnda eftergift i gällande kontrollföreskrifter antagligen

blifva af betydelse. Några eftergifter vid utförsel med andra fartyg kunde embetsverken deremot ej tillstyrka, enär en export med dylika fartyg erbjöde mindre trygghet mot underslef.

Embetsverken ansåge sig emellertid böra framhålla, att för verificering vid utförsel af restitutionsgods samma kontrollföreskrifter hittills i allmänhet vidtagits som vid utförsel af oförtulladt utländskt gods och bränvin, som utfördes under anspråk på återbetalning af erlagd tillverkningsafgift. I händelse förenklingar gjordes för bestyrkande af utförseln utaf restitutionsgods, skulle således fråga möjligen kunna uppstå om vidtagande af samma förenklingar vid utförsel af oförtulladt utländskt gods och bränvin, hvarigenom ändringar af så väl § 42 tullstadgan som kungörelsen den 8 december 1882 angående restitution af bränvinstillverkningskatt vid utförsel af bränvin till utrikes ort och till Norge skulle kunna ifrågakomma. Något sådant omedelbart samband emellan bestämmelserna i tulltaxeunderrättelserna och i de nyssnämnda författningsrummen funnes dock ej, att dessa ovilkorligen borde vara samstämmade, och ehuru embetsverken, till befrämjande af exporten utaf inom landet af utländskt råämne tillverkade varor, ansåge, att nyss nämnda lättnader kunde ifrågasättas, ville embetsverken dock icke tillstyrka, att samma lättnader skulle vinna tillämpning vid utförsel af oförtulladt utländskt gods och af bränvin, för hvilket återbetalning af erlagd tillverkningsafgift ifrågasattes, enär vid utförseln af dessa artiklar större betänkligheter emot medgifvande af lättnader i nu gällande kontrollbestämmelser förefunnes.

Vid utförsel med jernväg till Norge syntes någon förändring icke hafva blifvit af Riksdagen ifrågasatt, och enär norska tullmyndigheter, jemlikt Lov af den 10 juli 1897 § 6, vore pligtiga att vid landväga försändelse från Sverige af varor, för hvilka återbetalning af erlagd tull ifrågasattes, utan kostnad eller besvär för exportören till tullkammaren i den svenska afsändningsorten öfversända bevis, huruvida varorna i behörigt skick framkommit, samt några klagomål öfver betungande kontrollföreskrifter vid dylik utförsel ej försports, ansåge embetsverken, att några ändringar i nu gällande bestämmelser angående utförseln med jernväg till Norge ej borde vidtagas.

Den af Riksdagen begärda utredningen åsyftade åstadkommande af lättnader vid utförsel af restitutionsgods endast till Norge. Derest den af embetsverken nu ifrågasatta förenklingen i afseende å verificering af utförseln med passagerareångfartyg skulle vinna godkännande, ansåge sig embetsverken emellertid böra hemställa, att densamma måtte få vinna tillämp-

ning vid utförsel äfven till andra länder. Kunde denna förenkling anses vara betryggande vid utförsel sjöledes till Norge, måste den vara lika betryggande vid utförsel till hvilket annat land som helst, och i så fall syntes det embetsverken orättvist att för export till andra länder än Norge föreskrifva öfverflödiga och mera betungande kontrollbestämmelser.

På grund af hvad sålunda anförts hafva därför embetsverken, i syfte att underlätta utförseln sjöledes till så väl Norge som andra länder af inom riket af utländska tullpligtiga råämnena tillverkade varor, gjort framställning om ändrad lydelse af § 9 mom. 1 c) tulltaxeunderrättelserna.»

Med afseende å hvad embetsverken i ämnet anført hemstälde derefter departementschefen, att Kongl. Maj:ts måtte föreslå Riksdagen att besluta, att § 9 mom. 1 c) tulltaxeunderrättelserna skall erhålla den här ofvan angifna förändrade lydelse.

Då utskottet icke har något att erinra mot det i den kongl. propositionen framlagda förslaget, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 april 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.